

Vandrammedirektiv i fisk

Vingsted, oktober 2009

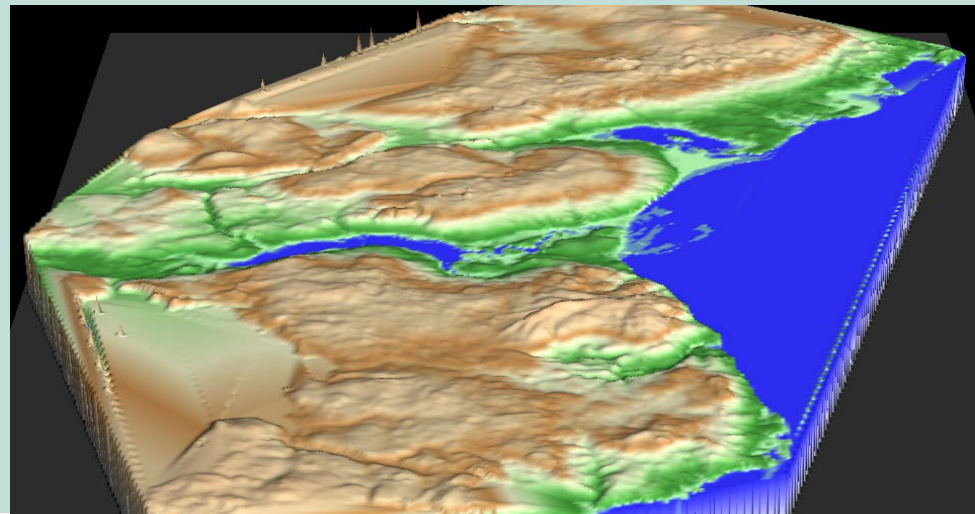
Mogens Bjørn Nielsen
Natur og Miljø
Århus Kommune

Laksefisk – ja tak, men hvordan?

- Hvor står vi i dag? Hvad/hvem er fiskenes største trussel? En lille konkurrence
- Hvad ønsker borgerne?- og hvad laver Miljøministeren imens?
- Mere natur, flere skove og bedre vandløb i Århus.....siger Byrådet
- 7 konkrete bud på flere fisk - her skal du være på dupperne

Århus Kommune

Indbyggere og arbejde, 2008:

- 300.000 indbyggere
- Samlet antal arbejdspladser: 175.000
- Beskæftigede i landbrug: 1.500
- Beskæftigede med arkitektur, design: 1750

Forureningsproduktion:

- Byen (mennesker og industri):
ca. 500.000 PE
1.400 t N/år -> **200 t N/år udledt**
600 t P/år -> 21 t P/år udledt
- Svineproduktion:
300.000 slagtesvin og
300.000 smågrise
Landbrug udleder 300 - 450 t N/år

Arealdisponering, 2007:

- Bymæssig bebyggelse 175 km²
- Landbrug 250 km²
- Skove 35 km²
- Naturområder 15 km²

Hovedopland Århus Bugt

— Søer og Vandløb

Dele af Århus Kommune ligger i Gudenåens opland og oplandet til Norsminde Fjord

Ambitiøst kommunalt indspil til statens vandplan

aarhuskommune.dk/politik: referat af byrådsmøde 19.12.2007

Natur og Miljø

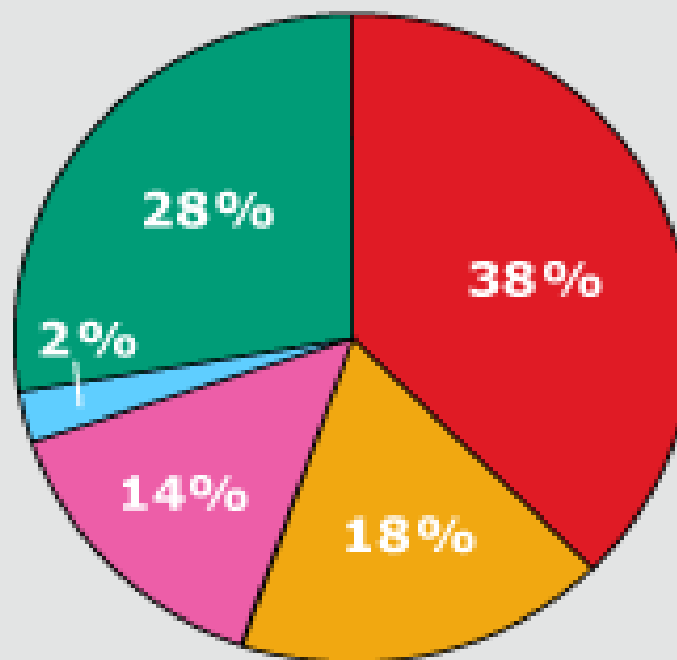
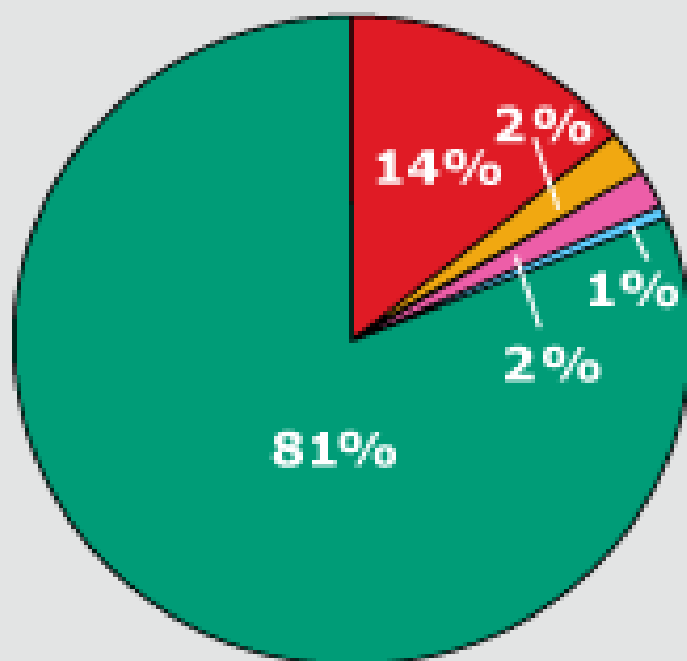
Teknik og Miljø

Århus Kommune

Kvælstof

ÅRHUS BUGT

Fosfor

- Renseanlæg
- Regnvandsudløb
- Industri/kap.5
- Dambrug

- Spredt bebyggelse
- Havbrug
- Diffus tilførsel

Basisanalysen om vandet i Århus og omegn

	Ikke opfyldt målsætning i Århus Kommune	Årsager til manglende målopfyldelse
Vandløb	33 % (122 km)	• Fysiske påvirkninger • Spildevand • Miljøfarlige stoffer
Søer	92 % (6 søer)	• Fosfor fra især landbrug • Ophobet fosfor fra søbund • Miljøfarlige stoffer
Kystvande	100 % (Alle)	• Kvælstof og fosfor fra især landbrug • Miljøfarlige stoffer • Fysiske påvirkninger, råstofindvinding m.v.
Grundvand	45 % (5 ud af 11 Grundvandsforekomster)	• Nitrattilførsel fra landbrugsdrift • Pesticider • Gl. industrigrunde m.v.

Hvem sagde:

- "Vi har erkendt, at grænsen for naturens bæreevne på en lang række punkter er nået
- Vi ved, at der fremover er et behov for at ændre landbrugsdriften mange steder, fordi intensive landbrug ofte medfører forringelser af natur og miljø. Det vil vi ikke acceptere længere"

”Det vil vi ikke acceptere længere”
– var det?

- DMU – sept. 2008 om opløsning af naturbrak?
- Kjeld Hansen – i sin bog ”Der er et yndigt land” fra 2003?
- Wilhjelm-udvalget – helt tilbage i år 2000?

”Det vil vi ikke acceptere længere”
sagde

Poul Schlüters 4-kløver-Regering
for 22 ½ år siden

- Miljøminister Christian Christensen
i forordet til:

”Marginaljorde og miljøinteresser – en
sammenfatning” udgivet af Miljøministeriet 1987

Hvilke forringelser fra det intensive landbrug? Her er et udpluk:

- Landskabelig og naturmæssig forarmning og stedvis ødelæggelse
- Problemer med udledning af næringsstoffer
 - Kvælstof til overfladevand bl.a. med iltsvind i kystnære områder
 - Fosfor til overfladevand med forringelser af søer
 - Nitrat til grundvand med stedvis ødelæggelse af drikkevandet
 - Ammoniak nedfald til moser og andre naturområder med svækkelse af biodiversitet
- Systematisk fjernelse af vandplanter, sten og grus og dermed livsgrundlaget for fisk
- Pesticider og tilførsel af miljøfremmede stoffer i natur og vandmiljø
- Kanalisering og rørlægning af vandløb
- Manglende bæredygtighed

Det intensive landbrug er fortsat et problem for Danmark

Miljøministeriet 2007 (basisanalysen):

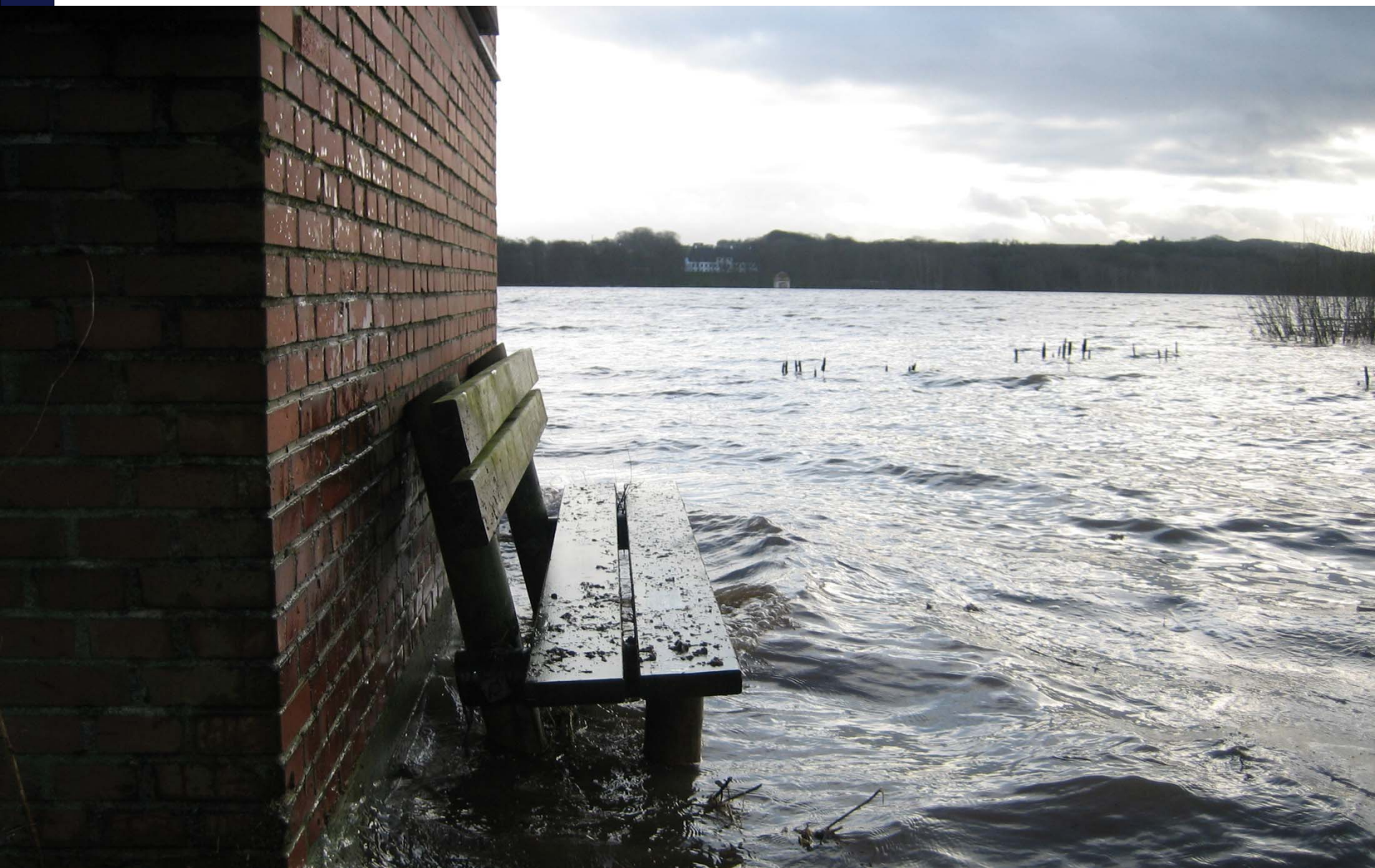
Næringssaltreduktionen fra renseanlæg er i dag så effektiv, at yderligere reduktion af næringssaltbelastningen nødvendigvis skal ske ved reduktion af landbrugets diffuse kvælstof- og fosforudledning.

Så for 22 ½ år siden var der ingen tvivl og forrige år var der ingen tvivl: Det intensive landbrug i Danmark er uacceptabelt for vores lands naturgivne forhold og især vandløbene og dermed fiskene.

Nu er der så nogen der siger, at her i 2008-2009 har naturen aldrig været mere presset og fattig..... ;o(

Wilhjelmkonferencen: <http://www.dn.dk/Default.aspx?ID=7834>

Hvad gør Miljøministeren i dag?

Miljøministeren sikrer produktionsudvidelser i landbruget, mens vand- og naturplanerne.....

Formanden for Søhøjlandets Landboforening, oktober 2008:
"Embedsmændene (i kommunerne) siger de er nødt til at forholde sig til blandt andet EU's vandrammedirektiv og Natura 2000, men de tegner så store cirkler, at hele systemet sovser til. Det er viljen til konkrete løsninger, der mangler".

Miljøministeren, oktober 2008: "Nu offentliggør Miljøministeriet en liste med de 10 dårligste kommuner, der skal have specialundervisning i at give miljøgodkendelser til udvidelser af husdyrproduktion."

Hvordan får vi flere laksefisk, mere natur og livskvalitet?

”Tag hellere initiativet,
end det, som
kommer.”

Borgerne

ønsker:

- Mere natur, dvs. flere grønne områder, skov og mere vand
- Renere vandområder
- Større adgang til benyttelsen af naturen og det åbne land ved bl.a. stier

forventer:

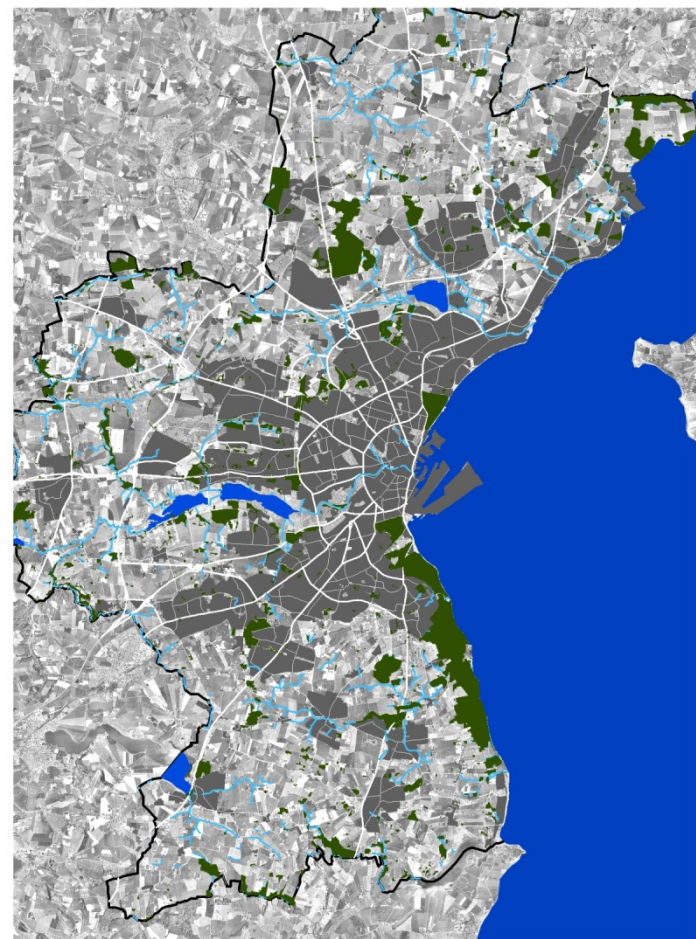
- Ingen sundhedsfare ved anvendelse af naturen

Ny kommuneplan for Århus 2009 - strategien og forslaget er vedtaget af byrådet:

- **Fordobling af naturarealet**
- **Fordobling af skovarealet**
- Folkesundhed kobles med natur og friluftsliv (politik vedtaget for fiskeri og færdsel på vandløb og søer)
- CO2-neutralitet (besluttet)
- Forøget beskyttelse af rent drikkevand
- Vækst i befolkningen
- Udvikling af vidensvirksomheder og -arbejdspladser

Århus Å projektet

Målsætning:

- Rent vand i Brabrand Sø, Århus Havn og dele af Århus Å

Initiativer:

Væsentlige forbedringer i vandkvaliteten:

- Bassiner til reduktion af aflastningen fra 1,2 mio. m³ til 0,8 mio. Fjernelse af ca. 2 t P
- Desinfektion renseanlæg
- Integreret styrings- og overvågningssystem

Rekreativ vision for Århus Å-dal inkl. beskyttelse af natur

Tidsplan: 2007 – 2011

Pris: 340 mio. kr svarende til 1½ gange Skjern Å Naturprojektet. Kommunalt finansieret.

Hvordan får vi flere fisk, mere natur og livskvalitet?

1. Hold traditionel, intensiv landbrugsdrift langt væk fra vandløbene
2. Gå efter bæredygtighed, helhedsløsninger og sammenhænge i hele oplandet frem for enkeltarter (Snæbel) og symptombehandling (sandfang)
3. Respektér det hydrologiske kredsløb ved at holde vandet i landskabet og i engene.....genskab vandhuller, restaurér vandløb og vådområder.....vi ved godt hvordan.....og mange lodsejere er positive
4. Drop generelt vandløbsvedligeholdelse bortset fra ved enkelte, større infrastrukturelle problemer

25-års jubilæum

Stensbæk

Århus Kommune

Natur og Miljø

Teknik og Miljø

Jeg er skuffet over, at bundniveauet er så lavt.....

Århus Kommune

Natur og Miljø

Teknik og Miljø

Hvordan får vi flere fisk og mere natur?

5. Sørg for, at dit byråds/din kommunalbestyrelses ambitiøse miljømål også dækker aktiviteterne, der udføres af de kommunalt ejede vandselskaber (det må man gerne i formålet til lov om vandsektorens fremtid)
6. Vær ved udtalelser til statens forslag til vandplaner opmærksom på, at der sker en fornuftig husholdning med grundvand og overfladevand, så vi undgår manglende vandføring pga for stor vandindvinding eller flytten rundt med vandet i oplandet
7. Kom ind i kampen om vand- og naturplanerne og pas på Grøn Vækst

Pressemeddelelse 11. september 2009 fra Rådmand Peter Thyssen, R:

Grøn Vækst burde være mere grøn

”Regeringens handlingsplan Grøn Vækst burde være mere grøn, så den blandt andet bedre beskytter grundvandet i Danmark”, fortsætter Peter Thyssen.

”Jeg kan konstatere, at hensyn til svineudvidelser har regeringens bevågenhed frem for en fornuftig husholdning med en af Danmarks bedste ressourcer, nemlig vores tidligere så rene grundvand.”

”I Grøn Vækst lægger Regeringen på ingen måde op til en varig løsning af problemerne med den nuværende landbrugsproduktion eller med det accelererende pesticidforbrug. Grøn Vækst indeholder heller ingen skovrejsning af betydning. Her er Regeringen vist gået helt i stå.....”

Spørgsmålet er næppe om samfundet har råd til at få vand på Kolindsund

- Spørgsmålet er snarere, hvor længe samfundet har råd til at vente med, at der kommer vand på Kolindsund ;o)

Tak for jeres opmærksomhed

moni@aarhus.dk

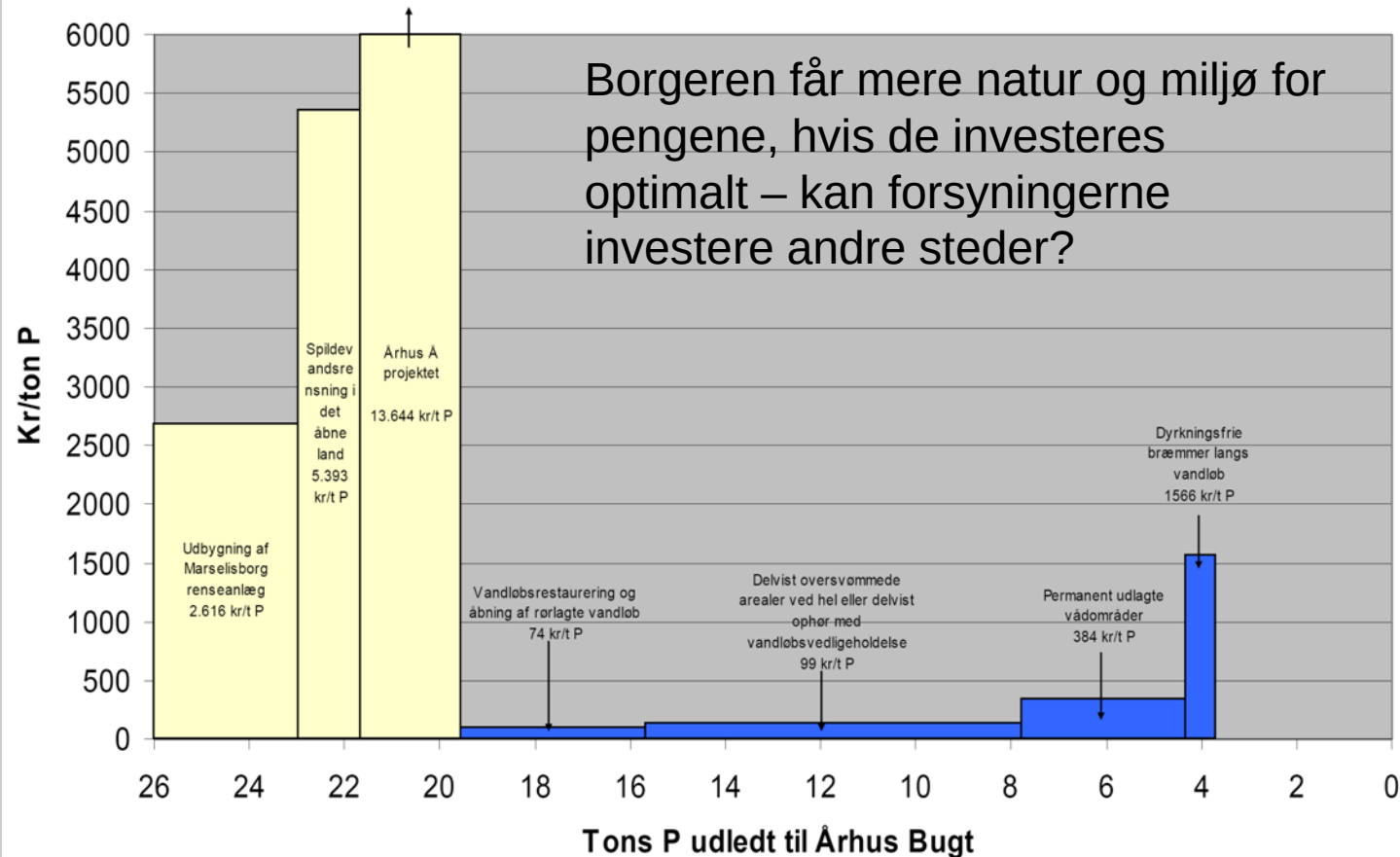

Borgeren skal have mest miljø for pengene

Århus Kommune

Natur og Miljø

Teknik og Miljø

Vision for Århus 2030:

*Vi dyrker rent vand,
mangfoldighed, rekreative
muligheder og folkesundhed i
et grønt og blåt bånd rundt om
byen til styrkelse af
vidensamfundet*

